

[Aage Fogh.]

stiller, som sagt, til den højtærede Minister for offentlige Arbejder, at han med al mulig Velvilje tager imod denne Sag, naar den, antagelig inden længe, rejses.

Øllgaard: Naar jeg tager Ordet her ved Finanslovforslagets første Behandling, er det for at gøre Brug af den Ret, som de enkelte Medlemmer har til at fremdrage de Spørgsmaal baade af lokal og almen Interesse, der ligger dem paa Sinde, og som det er vanskeligt paa anden Maade at faa sat under almindelig Debat. Jeg synes, det er en udmærket Skik, Rigsdagen her har.

Det er et Par Spørgsmaal af almen Interesse for Landbruget, jeg vil pege paa. Det første Spørgsmaal, jeg vil fremdrage, er den Konflikt, der ret ofte opstaar mellem De danske Statsbaner og Landbrugets Afvandingsinteresser. Naar der skal foretages en Sænkning af Grundvandsstanden for at faa et Areal drænet og afvandet og gjort til sund og ydedygtig Landbrugsjord, sker det ofte, at et Underløb under Statsbanerne skal sænkes. Fremgangsmaaden er da den, at man, samtidig med at man udarbejder Projektet og Overslaget, forespørger hos Statsbanerne, hvad en saadan Sænkning vil koste. Statsbanerne er jo ansvarlige for Banens Sikkerhed og forbeholder sig saaledes altid baade at udarbejde Projekt for Underføringen og selv at lade den udføre under Statsbanernes eget Tilsyn. Dertil er for saa vidt intet at sige. Der er blot det at bemærke, at naar den ene Part saadan blot kan stille Kravene og skrive Regningerne, som den anden Part bare har at betale, udkræves der en betydelig Ansvarsfølelse, saa Bekostningen ikke bliver urimeligt stor for de Lodsejere, der skal betale.

Der er i de senere Aar gennemført en Mængde Afvandingsarbejder efter Landvindingsloven, hvor dette Problem har ligget for, men desværre kan jeg ikke sige, at Insitutionen De danske Statsbaner har udvist nogen særlig Forstaaelse for den moderne Tids Udvikling af Afvandingsproblemet, jeg kunde næsten sige tværtimod. Man skulde ellers kunne forvente, at naar Statsbanerne ligger i Vejen for et Afvandingsforetagende, hvor de altsaa har bygget deres Underløb for højt, burde de se med nogen Velvilje og Forstaaelse paa en Udvikling, som Staten er meget interesseret i og derfor støtter med store Tilskud. Men en saadan moderne Betragtning er Statsbanernes Ledelse aabenbart ganske uimodtagelig for. Det vilde være saare ønskeligt og bedre stem-

mende med den moderne Tid og for Resten ogsaa med den sunde Fornuft, om der her kunde ske en Ændring.

Een Ting kan man i hvert Fald med Rimelighed forlange af Statsbanerne, og det er, at de Overslag, der udarbejdes, er rigtige. Jeg skal nævne et Par Eksempler paa, hvordan Statsbanerne tillader sig at behandle den Slags Sager.

Det første Eksempel er Næs Aa i Sydvestsjælland. Det drejer sig om et Areal paa 1 000 ha, og Arbejdets Udførelse vil koste 1 Mill. Kr. Inden Projektets Udarbejdelse spurgte man Statsbanerne, hvad Sikringsarbejderne under Banen vilde koste. Man fik til Svar, at de vilde koste ca. 30 000 Kr. Dette Beløb blev saa optaget i Overslaget for Arbejdets Udførelse, og der blev givet Bevilling til hele Arbejdets Udførelse. Man lod saa Statsbanerne udføre Arbejdet, men de meddelte nu, at det vilde koste 60 000 Kr. i Stedet for 30 000. Man lod dem derefter udarbejde et endeligt Detailprojekt, og de meddelte saa, at nu vilde det koste 90 000 Kr. Enden paa denne Sag blev, at Statsbanerne foreslog at bygge en helt ny Bro, som vilde koste 155 000 Kr., hvoraf Statsbanerne er villige til at betale Halvdelen.

En anden Sag angaar Aarhus Aa. Her lod Statsbanernes Overslag paa ca. 30 000 Kr., men efter Projektets Godkendelse forhøjede Statsbanerne Udgiften til 70 000 Kr.

I en tredje Sag, Blaasig Bæk, hvor Statsbanernes Overslag lød paa 500—600 Kr., lød Regningen til sidst paa 5 234 Kr.

Jeg skal derefter nævne Kalum Bæk. Her kostede et nyt Underløb paa 1 m 20 cm i Diameter 20 000 Kr., hvilket svarer til 1 000 Kr. pr. løbende Meter. Statsbanerne forlanger bare Regningen betalt. Men i denne Sag har Afvandingskommissionen afsagt Kendelse om, at Statsbanerne skal betale en væsentlig Del af Omkostningerne, fordi de faar saa store Fordele ved Arbejdets Udførelse.

I en Landvindings sag, Rye Aas øvre Løb, der drejer sig om 60 000 Kr., er det efter et helt Aars Forhandling med Statsbanerne ikke lykkedes at naa et Resultat. I denne Sag ligesom i visse andre har Statsbanerne forlangt udbetalt 2 000 Kr. som Betaling for overhovedet at udarbejde et Projekt. Dette sidste forekommer mig at være et stift Stykke. Det er ganske uanstændigt af en Statsinstitution at forlange Penge forud for at udarbejde deres eget Projekt, naar de vitterligt ligger i Vejen for en sund og naturlig Udvikling.

Det værste Eksempel skal jeg nævne